

TIETOLIITE

TIETOTEKNIIKAN LIITON JÄSENLEHTI 1/2012

VUODEN

2011

PALKITUT

Aalto ES & Antti Rainio

Julkisen tiedon
avaaminen kannattaa

Opiskelijat innostuivat
kasvuyrittämisestä

Tietotekniikan liitto ry

VUODEN 2011 TIETOTEKNIKKATUOTE

Aalto Entrepreneurship Society sparraa opiskelijoiden liikeideoita kohti kaupallista menestystä. Yhdistyksen ansiosta Espoon Otaniemessä on virinnyt ennennäkemätön kiinnostus kasvuyrittämiin. MATTI REMES

Aalto ES järjestää kasvuyrittäjyyteen kannustavia tilaisuuksia, joihin kutsutaan kiinnostavia puhujia kertomaan omia kokemuksiaan yrittämisestä.

Joukko Aalto-yliopiston opiskelijoita perusti kolme vuotta sitten Aalto Entrepreneurship Societyn. Tarkoituksena oli luoda yhteisö, joka kannustaisi opiskelijoita perustamaan kasvuyrityksiä.

Aalto ES lähti liikkeelle aikana, jolloin talous ajautui taantumaa ja Nokian haavoittuvuus nousi julkisuuteen”, Aalto ES:n perustajiin kuuluva **Miki Kuusi** kertoo.

Aalto ES järjestää kasvuyrittäjyyteen kannustavia ja sparraavia tilaisuuksia, joihin kutsutaan kiinnostavia puhujia kertomaan omia kokemuksiaan yrittämisestä. Toiminnan keskipiste ja kohtaamispaikka on Aalto Venture Garage Espoon Otaniemessä. Sen suojissa toimii kerrallaan 10–30 startup-tiimiä.

YLIOPISTO EI TUE RIITTÄVÄSTI

Aalto ES on herättänyt opiskelijat. Kasvuyrityksen perustaminen on opintonsa päättävillä nuorille entistä houkuttelevampi vaihtoehto.

Asenteet ovat muuttumassa, mutta Harvardiin on vielä matkaa. Siellä kaikkien fiksuimpien opiskelijoiden unelma on rakentaa seuraava Google. Suomessa yrittäjyys on ollut lähinnä vaihtoehto työttömyydelle, Kuusi vertailee.

Monien opiskelijoiden mielestä suomalaiset yliopistot eivät tarjoa riittävästi tukea kovalla riskillä ja nopeasti kansainvälisille markkinoille kasvaville start-up-yrityksille. Näitä osaamisaukkoja Aalto ES pyrkii paikkaamaan.

Toimintamme on aina tarvelähtöistä. Havaittuamme ongelman lähdemme hakemaan siihen ratkaisua, Kuusi toteaa.

Kehittämiskohteisiin kuuluvat muun muassa myynti ja markkinointi. Aalto ES järjestää muun muassa tilaisuuksia, joissa liikeidea tai tuotteen prototyyppi opetellaan esittelemään lyhyesti mutta vakuuttavasti vaikkapa pääomasijoittajalle.

Aalto ES on auttanut aloittavia yrittäjiä luomaan suhteita bisnesen-

keleihin ja muihin rahoittajiin. Vähintään yhtä tärkeitä ovat yhteydet menestyneisiin sarjayrittäjiin, jotka ovat jakaneet auliisti kokemuksiaan ja sparranneet aloittelevia yrittäjiä eteenpäin.

STARTUP SAUNA VAUHDITTAA KASVUYRITYKSIÄ

Aalto ES:n suosituimmaksi toimintamuodoksi on kasvanut Startup Sauna -kasvuyrittäjyysohjelma. Sen järjestämiin valmennustilaisuuksiin osallistui viime vuonna yli 600 startup-tiimiä Pohjoismaissa, Baltian maissa ja Venäjällä.

Eri paikkakunnilla järjestettävistä tilaisuuksista valitaan parhaat tiimit jatkokierrokselle, jossa sparraus liikeidean jalostamiseksi kohti kaupallistamista jatkuu.

Startup Saunasta vastaava **Ville Simola** sanoo, että ohjelmaan osal-

listuminen on parantanut tiimien mahdollisuutta saada rahoitusta toiminnalleen.

Tähän mennessä 49 yritystä on kerännyt sijoittajilta yhteensä noin 9,5 miljoonaa euroa.

Startup Saunan lauteilta on tullut muun muassa Aasian markkinoilla toimiva Blaast-mobiiliyhtiö sekä WildChords-musiikkipelin kehittänyt Ovelin.

Startup Sauna on laajentanut toimintaansa tietoisesti lähialueille.

Suomi ei ole riittävän suuri markkina esimerkiksi kansainvälisten sijoittajien houkuttelemiseksi paikalle. Lisäksi startup-tiimeille on hyvä tavata eri taustoista ja kulttuureista tulevia tiimejä ja kilpailla niiden kanssa”, Simola toteaa.

JULKISEN TIEDON avaaminen nytkähti liikkeelle

TTL:n vuoden 2011 suomalainen tietotekniikkavaikuttaja on Maanmittauslaitoksen johtava asiantuntija Antti Rainio. Hänen pitkäaikainen työnsä julkisen tiedon avaamiseksi alkaa tuottaa tulosta. Hyötyjiä ovat kansalaiset, yritykset ja koko yhteiskunta. **MATTI REMES**

ANTTI RAINION koko työura liittyy tavalla tai toisella julkisen tiedon avaamiseen laajaan käyttöön.

1980-luvun alussa hän oli mukana Maanmittauslaitoksessa aloitetussa karttojen digitointityössä. Sitä seurasivat viranomaisten tuottamien paikkatietojen yhteiskäyttöhanke ja asiaa edistämään perustetun Paikkatietokeskuksen vetovastuu.

Työ jatkui valtiovarainministeriössä tietoyhteiskunta-asian neuvottelukunnan pääsihteerinä. Työryhmän ensimmäisenä tehtävänä vuonna 1996 oli selvittää, miten julkisen sektorin tuottamaa tietoa voitaisiin hyödyntää laajasti yhteiskunnassa.

Rainio siirtyi Sitraan valmistelemaan kansallista tietoyhteiskuntastrategiaa ja edelleen koordinoimaan strategiaan liittyviä kärkihankkeita. 2000-luvun alkupuolen hän veti henkilökohtaisen navigoinnin ohjelmaa ja älykkään liikenteen verkostoa.

SUURI MURROS ON ALKANUT

Maanmittauslaitokseen Rainio palasi vuonna 2008 rakentamaan paikkatietoinfrastruktuuria.

Hän on myös vaikuttanut liikenne- ja viestintäministeriön julkisen tiedon saatavuutta selvittävässä työryhmässä, jonka muotoilemat tavoitteet kirjattiin valtioneuvoston periaatepäätökseen ja hallitusohjelmaan.

Kyseessä on Rainion mukaan käänteentekevä ajattelutavan muutos.

”Jatkossa julkisen sektorin tuottama tieto tulisi olla pääsääntöisesti maksutta saatavilla. Maksullisuus olisi perusteltava erikseen.”

MAASTOKARTAT AVAUTUVAT VAPPUNA

Yksi periaatepäätöksen pilottihankkeista oli paikka- ja karttatiedon avaaminen. Maanmittauslaitos teki työtä käskettyä ja lähti tuomaan aineistojaan avoimeen käyttöön.

Viime vuoden alusta lähtien muun muassa yleiskartat ovat olleet ladattavissa maksutta verkosta. Tänä vappuna avautuvat maastokartat sekä niihin liittyvä raakadata – kuten ilmapu- ja laserkeilaustiedot.

Antti Rainio toivoo, että Maanmittauslaitoksen karttatietojen avaaminen vauhdittaa myös muun julkisen tiedon avaamista Suomessa.

Asiasta käytiin kova kädenvääntö valtiovarainministeriön budjettiosaston kanssa, sillä valtio menettää jatkossa noin 1,5 miljoonan euron vuosittaiset karttamyyntitulot.

”Tietojen avaamisen hyödyt yhteiskunnalle ovat kuitenkin moninkertaiset tulonmenetykseen verrattuna.”

SUOMI VOI NOUSTA EDELLÄKÄVIJÄKSI

Maastotietojen avaamisen laajuudessa Suomi on edelläkävijä koko maailmassa. Tämän myötä Rainio odottaa Suomeen uutta liiketoimintaa ja kotimaisten kasvuyritysten ohella myös ulkomaisia yrityksiä ja tutkijoita.

”Suomesta voi tulla koelaboratorio, jossa kehitetään avoimeen tietoon perustuvaa liiketoimintaa ja uusia sovelluksia.”

Rainio uskoo, että avoimesta karttatiedosta kiinnostuvat esimerkiksi erilaisten 3D-sovellusten kehittäjät.

Lisäksi uusien karttatuotteiden kehittäminen ja levittäminen on aiempaa yksinkertaisempaa. Myös yhdyskuntasuunnittelu ja ympäristönsuojelu hyötyvät vapaammin saatavilla olevasta tiedosta.

”Elämän kevyempikin puoli hyötyy. Uskoisin, että viihde- ja pelimaailma hyödyntää karttatietoa tuomalla vaikkapa mobiililaitteisiin pelejä, joissa ympäristö voidaan visualisoida.”

TILASTOISSA RIITTÄÄ AVATTAVAA

Rainio toivoo, että karttatietojen avaaminen toimii esimerkkinä muulle julkiselle sektorille. Yhteiskunnallisesti merkittäviä tuloksia voitaisiin hänestä saada muun muassa tilastoalalta.

”Siellä on runsaasti materiaalia, jonka avulla voidaan kuvata ja tulkita yhteiskunnan kehitystä.”

Tilastokeskus on äskettäin sallinut verkkoon laitettujen tilastojen laajan hyödyntämisen. Rainion mukaan kruunun jalokiviä on kuitenkin vielä avaamatta.

”Niihin kuuluvat esimerkiksi tiedot, joissa Suomen sosioekonominen kehitys on kuvattu kilometrin ruuduissa lähes sadan muuttujan avulla. Jos tämän tiedon saisi maksutta kaikkien käyttöön, voisimme ymmärtää huomattavasti paremmin haasteita ja ongelmia, joita meidän on ratkottava.”

Myös kunnissa on paljon paikallisesti merkittävää dataa. Kaikki tällainen tieto olisi hyödyksi esimerkiksi kuntauudistuskeskustelun pohjana.

”Olisi hienoa, jos kuka tahansa voisi laskea ja verrata olemassa olevia tietoja ja ennusteita uusia kuntarajoja soviteltaessa. Ylipäätään on tärkeää, että kansalaisilla olisi aina mahdollisuus päästä kiinni lähtötietoihin, jotta he voivat halutessaan muodostaa itse oman käsityksensä asioista.”

TIETO VAHVISTAA DEMOKRATIAA

Saatavilla oleva tieto ei yksin riitä. Rainion mielestä lähde-

kritiikki on oleellista, ja tähän olisi jo koulujen annettava hyvät valmiudet.

”Demokratian kannalta on tärkeää, että ihmiset osaavat tarttua tietoon ja käsitellä sitä. Tämä antaa tukea poliittiseen päätöksentekoon. Populistinen poliittinen kulttuuri voi saada rinnalleen tietopohjaisen poliittisen kulttuurin.”

Kaikkea julkista tietoa ei voi avata yleiseen käyttöön. Kansalaisten tietosuoja ja turvallisuus sekä yritysten liikesalaisuudet ovat asioita, joista on pidettävä huolta. Riskit ovat kuitenkin Rainion mielestä hallittavissa.

TEKNIikka JA KULUT EIVÄT OLE ESTEENÄ

Rainio muistuttaa, että nykyteknologialla julkiset tiedot saadaan kustannustehokkaasti yleiseen käyttöön.

”Esimerkiksi avoimeen lähdekoodiin perustuvilla ratkaisuilla voidaan tietoa jakaa suurillekin käyttäjämääriille ilman suuria rahallisia investointeja.”

Säästöjä syntyy myös päällekkäisyyksien purkamisesta, kun viranomaiset tietävät nykyistä paremmin toistensa tuottamista tiedoista ja voivat jakaa niitä keskenään.

Kyse on merkittävistä taloudellisista hyödyistä. Euroopan komissio on arvioinut, että julkisen tiedon avaamisesta olisi saatavissa vuosittain 140 miljardin euron taloudelliset hyödyt EU:ssa.

Rainio uskoo, että myönteiset esimerkit avoimen tiedon uusista hyödyntämismahdollisuuksista toimivat kannusteina virastoille ja yksittäisille virkamiehille.

”Uskon kasvavan kysynnän osoittavan avoimen tiedon arvon yhteiskunnalle. On kaikkien intresseissä taata riittävät resurssit laadukkaasti tiedon tuottamiselle.”

AVOIN TIETO INNOSTAA INNOVAATIOIHIN

Hyvä esimerkki on vuosittain järjestettävä Apps4Finland-kilpailu, jonka tarkoituksena on innostaa luomaan avoimesta datasta kiinnostavia sovelluksia ja visualisointeja.

”Innovaattorit synnyttävät spontaanisti palveluja, jotka täydentävät ja korvaavat julkisen sektorin tuottamia palveluja.”

Kilpailu osoittaa, että innovaatioita riittää. Kun liekkeihin vain heitetään dataa, niin kyllä tuli roihuaa.”

Rainio on puhunut julkisen tiedon avaamisesta yli 20 vuoden ajan. Hän ei myönnä koskaan turhautuneensa, vaikka edistyminen on ollut välillä hidasta ja muutosvastarinta ankaraa.

”Onneksi ympärillä on aina ollut myös muita innostuneita jakamassa visioita. Lisäksi olen ikuinen optimisti. Tavoitteiden pääsy hallitusohjelmaan on vahva merkki siitä, että murros on alkanut.”

ICT-KONSULTTI Hannu Lappalainen suoritti Scope Managerin tutkinnon Tietotekniikan liiton kursilla vuonna 2006. Sertifiointia tarvittiin silloisessa työpaikassa asiakkaiden ICT-projektien valmistelussa.

”Koulutuksessa ja sertifiointiko-keessa asiat käydään systemaattisesti läpi. Itselleni kokonaisuuden läpikäynnistä oli paljon hyötyä ja opin kurssilla uusia asioita, vaikka olin sitä ennen toiminut projektipäällikkönä jo yli kymmenen vuotta”, Lappalainen kertoo.

Sertifikaatista on ollut hyötyä sen jälkeenkin, kun Lappalainen perusti vuonna 2008 oman Albitech Consulting -konsulttiyrityksensä. Hän auttaa asiakkaitaan it-ratkaisujen tavoitetilan määrittelyssä ja hankkeiden valmistelussa sekä hankintojen kilpailutuksessa.

”Sertifiointi herättää luottamusta siitä, että konsultilta löytyy asiakkaan tarvitsema tietuopuolinen ymmärrys.”

Lappalainen huomauttaa, että sertifiointista on hyötyä muun muassa julkishallinnon tarjouskilpailuissa. Tutkinnon suorittamisesta saa niissä lisäpisteitä.

MONTA SYYTÄ hankkia sertifiointi

Yhä useampi ICT-alan ammattilainen suorittaa sertifiointitutkinnon osoittaakseen tietyn aihepiirin hallinnan. Hannu Lappalaisen ja Jukka Piiparin mielestä vaivannäkö kannattaa.

”Ennen ei sertifikaatteja kysely vielä yhtä paljon kuin nyt. Voisi leikkilisesti sanoa, että niistä on tullut jopa korkeakoulututkintoja tärkeämpiä.”

SEKÄ TYÖNTEKIJÄ ETTÄ YRITYS HYÖTYVÄT

Lappalainen on havainnut, että sertifiointikursseja suoritetaan joskus muodon vuoksi. Tästä huolimatta hän pitää sertifiointin yleistymistä myönteisenä ilmiönä koko ICT-alalle.

”Sertifiointi varmistaa osaltaan toiminnan laadukkuuden. Esimerkiksi työntekijöiden rekrytoinnissa se antaa varmuutta, että hankkeeseen palkataan asiansa hallitsevat osaajat.”

Lappalainen ei ole kuusi vuotta sitten käydyn Scope Manager -kursin jälkeen hankkinut muita sertifiointeja. Suunnitelmissa on kuitenkin kokonaisarkkitehtuuriin ja ICT-palvelujen hallintaan liittyvien ITIL-sertifikaattien hankkiminen.

”Näissä hommissa sellaiset on hyvä olla olemassa.”

HYVÄ LISÄ CV:SSÄ

SAS Instituten projektipäällikkö

Jukka Piipari kävi viisi vuotta sitten

Scope Manager -kurssin ollessaan tuolloin töissä TKP Tiedossa. Lisäksi hän on suorittanut kaksi projekti-johtamisen sertifiointia, IPMA:n (International Project Management Association) C-tason sertifiointin ja PMI:n (Project Management Institute) PMP-sertifiointin.

Scope Manager -sertifikaattia eivät ole asiakkaat kyselleet. Piipari ei kuitenkaan kadu kurssin suorittamista.

”Scope Managementin opit ovat universaaleja. Esimerkiksi projektin hallinnassa se on yksi tärkeimmistä taidoista. Pitää osata vetää rajat, mitä hankkeeseen kuuluu ja mitä ei.”

Piipari huomauttaa, että sertifiointit ovat hyvä lisä CV:ssä. Jotkut yritykset jopa edellyttävät uudelta työntekijöiltä vaaditun osaamisen osoittamista sertifiointilla.

”Sertifiointi on aina osoitus työntekijän omasta kiinnostuksesta ja oma-aloitteisesta opiskelusta. Parhaimmillaan sertifiointikurssi on erinomaista täydennyskoulutusta, josta saa kaupan päälle vielä muodollisen pätevyuden.”

JULKISHALLINNON ICT-STRATEGIALLE

haetaan nyt muotoa

Julkisen hallinnon ICT-strategian valmistelua on pohjustettu alueellisissa keskustelutilaisuuksissa. Vielä on mahdollisuus vaikuttaa tärkeisiin linjauksiin. **MATTI REMES**

VALTIONHALLINTO JA KUNTASEKTORI saavat tänä vuonna yhteisen tieto- ja viestintätekniikan hyödyntämisen strategian eli JulkICT-strategian. Keskustelu strategian sisällöstä käynnistyi Helsingissä helmikuun lopulla. Maalis–huhtikuussa oli vuorossa 11 alueellista tilaisuutta eri puolilla maata.

Valtiovarainministeriön johdolla valmistettava strategia koskettaa kaikkia julkisen hallinnon toimijoita ja alalla toimivia yrityksiä. Siksi hankkeessa halutaan kuulla mahdollisimman laajasti eri sidosryhmiä.

Strategiassa on määrä linjata muun muassa se, missä ICT-asioissa koko julkinen hallinto alkaa tehdä nykyistä tiiviimpää yhteistyötä. Tähän velvoittaa myös uusi tietohallintolaki. ”Strategian tehtävänä on konkretisoida, miten tämä käytännössä tehdään”, JulkICT-toiminnan erityisasiantuntija **Olli-Pekka Rissanen** valtiovarainministeriöstä sanoo.

YHTEISET TIETOVARANNOT TEHOKÄYTTÖÖN ICT-strategia linkittyy valmisteilla olevaan kunta- ja palvelurakenteen uudistukseen. Rissanen mukaan tärkeintä on etsiä tapoja, joilla

kansalaiset ja yritykset saavat jatkossa entistä parempia palveluja, olipa sitten kyse kuntien tai valtioiden vastuulla olevista asioista.

Yrityksen
perustamiseen
ei välttämättä
tarvita loistavaa
uutta liikeideaa.

”Asiakkaan näkökulma on tärkein. Samalla on mahdollisuus parantaa hallinnon tehokkuutta ja lisätä läpinäkyvyyttä”, Rissanen huomauttaa.

Rissanen mukaan keskeisenä tavoitteena on, miten julkisen hallinnon tietovarannot saataisiin nykyistä tehokkaampaan käyttöön yhdessä.

”Tämä on ollut tavoitteena jo pidempään. Strategia tuo toivottavasti enemmän konkretiaa esimerkiksi väestö-, kiinteistörekisteri- ja autorekisteritietojen yhteiskäyttöön.”

Maakuntakerroksen jälkeen strategiaa työtetään eteenpäin eri tapaamisissa. Strategialuonnoksen on tarkoitus valmistua syyskuun loppuun mennessä. Lausuntokierron jälkeen valtioneuvoston on määrä tehdä asiasta periaatepäätös.

MYÖS TILAAJAN NÄKÖKULMA TARVITAAN Ulkoministeriön tietohallintojohtajan **Ari Uusikartanon** mielestä julkishallinnon ICT-strategian ja -arkkitehtuurin valmistelussa tulee lähteä toiminnan kuvauksesta ja tavoiteasetannasta, miksi jotakin halutaan tehdä. Vasta sen jälkeen kannattaa miettiä, miten ICT voi auttaa pääsemään tavoitteisiin.

”On syytä muistaa, kuka on renki ja kuka isäntä. Jos tavoitteena on hallinnon kehittäminen teknologiaa hyödyntämällä, silloin mietintään tulee ottaa muutkin kuin ICT-i ihmiset. Julkisen hallinnon kehittämiseen tarvitaan tilaajan näkökulma”, Uusikartano toteaa.

Uusikartanon mukaan ICT on nähty perinteisesti toimintojen automatisoinnin apuvälineenä. Nyt se tulisi nähdä apuvälineenä julkisen hallinnon toimintatapojen uudistamiseen.

LÄHTÖKOHDAKSI KANSALAISTEN TARPEET

Koko julkisen hallinnon käsittävä strategia voi Uusikartanon mielestä toimia, jos se mielletään laajemmaksi näkemykseksi sovitujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Hallintokohtaiset erot ja tarpeet voidaan ottaa huomioon strategian pohjalta laadittavassa toimenpideohjelmassa.

”Ei ole syytä lähteä tekemään liikaa vakioituja kokonaisuuksia. Silloin joudutaan yksinkertaistamaan, eikä optimaalista tulosta saavuteta.”

Uusikartano huomauttaa, että etenkin valtion hallinnossa vakiointi on vaikeaa, sillä toiminnot ja palvelut eroavat huomattavasti toisistaan. Kuntapuolella tehtävä on hieman helpompi.

”Kuntien koko ja rakenteet vaihtelevat, mutta konsepti on kaikissa suunnilleen sama toteuttaa kuntien vastuulla olevia lakisäätöisiä tehtäviä.”

Lisätietoja ICT-strategian valmistelusta saa valtiovarainministeriön nettisivuilta (vm.fi). LinkedInissä käydään asiasta vilkasta keskustelua (LinkedIn/ JulkIct-strategia).

ICT EI OLE MIKÄÄN IHMEPELASTUS

Rovaniemen kaupungin tietohallintojohtaja **Harri Ihalainen** kannattaa lämpimästi koko julkisen sektorin kattavan ICT-strategian laatimista. Samaan hengenvetoon hän kuitenkin korostaa, ettei ICT:stä kannata odottaa ihmepeleistä resurssipulasta kärsivälle

julkiselle sektorille.

”Ensiksi on mietittävä hallinnon rakenteiden ja toimintatapojen uudistamista. Vasta sen jälkeen voidaan miettiä ICT:n roolia.”

Kattavan ICT-kokonaisarkkitehtuurin luominen on Ihalaisen mielestä tärkeää. Tämä auttaisi madaltamaan raja-aitoja julkisen sektorin eri toimijoiden välillä.

”Kansalaisten elämää helpottaisi, jos julkiset palvelut löytyisivät samasta paikasta. Käytännössä tämä voisi tarkoittaa esimerkiksi ostoskeskuksissa sijaitsevia palvelupisteitä, joista saisi tarpeen mukaan niin kunnan, Kelan kuin poliisinkin palvelut.”

Ihalainen lähtisi miettimään hyvissä ajoin sitä, miten strategia toteutetaan käytännössä. Yhteistyövelvoitteet ja -vastuut on määriteltävä tarkasti. Toimeenpano vaatii myös vahvaa johtajuutta ja edellyttää tutkimustietoa ja oikeanlaista osaamista.

TUORE TUTKIMUS: KUSTANNUSKURI NÄKY TIETOHALLINNOISSA

Tutkimusraportin voi ladata maksutta osoitteesta www.sofigaten.com tai www.ttlry.fi.

TIUKENTUNUT kustannustenhallinta näky suomalaisyritysten tietohallinnoissa. ICT:n toimintaa johdetaan ja seurataan yhä vahvemmin kustannusten näkökulmasta. Liiketoimintajohto näkee ICT:n myös enemmän operatiivisena toimintana kuin osana yritystrategian toteutusta.

Muun muassa nämä asiat tulivat esiin Tietotekniikan liiton ja tietohallintojen palvelutalo Sofigaten tuoreessa tutkimuksessa, joka kartoitti tietohallinnon johtamisen tilaa Suomessa.

Tutkimuksen mukaan liiketoimintajohto kokee ymmärtävänsä ICT:n toimintaa aiempaa paremmin, kun taas tietohallinto kokee, että heidän toimintansa ymmärtäminen on huonontunut merkittävästi.

Selvityksen mukaa liiketoimintojen edustus yritysten tietohallinnon johtoryhmässä on yhä vajavaista.

Keskeisiä havaintoja oli se myös, että projektien onnistumisten seuranta yrityksissä on tippunut merkittävästi. Vain alle kolmannes suomalaisyrityksistä seuraa tietohallintojen hankkeiden tuloksellisuutta systemaattisesti.

Projektien uudelleensuunnitteluun kuluu edelleen paljon resurs-

seja. Joka kahdeksas yritys ilmoitti joutuneensa panostamaan taloudellisesti merkittävästi epäonnistuneisiin projekteihin.

Tämänvuotisessa tutkimuksessa kartoitettiin ensi kertaa myös yritysten suhtautumista työntekijöiden omien päätelaitteiden käyttöön työssä. Valtaosa vastanneista (88 %) ilmoitti omien päätelaitteiden käytön olevan rajattua tai kiellettyä. Mitä suurempi yritys oli kyseessä, sitä kriittisempää suhtautuminen omien laitteiden käyttöön on.

TIETOHALLINTOMALLI YHDISTÄÄ LIIKETOIMINNAN JA TIETOHALLINNON

TTL:n ja Sofigaten tutkimus tuo esille tarpeet kehittää tietohallinnon toimintaa niin, että liiketoiminnalle pystytään tuottamaan luotettavia ja toimivia ICT-palveluja joustavasti ja kustannustehokkaasti. ICT:n on myös pystyttävä viestimään ymmärrettävästi liiketoiminnan kanssa.

Tutkimuksessa esiintyneisiin haasteisiin vastaa Tietohallintomalli, joka on tietohallinnon johtamisen avoin viitekehys. Se tarjoaa selkeän rakenteen ja toimintamallit tietohallinnon johtamiseen ja palvelujen tuottamiseen. Mallia ylläpitää ja kehittää ICT Standard Forum.

Meneillään olevassa kehittämisohjelmassa tietohallintomallista laaditaan uusi versio tämän vuoden lopussa. ICT Standard Forumin verkkoyhteisöissä (www.tietohallintomalli.fi ja kansainvälinen www.ictstandard.org) on jo lähes 3000 rekisteröitynyttä tietohallinnon johtamisen ammattilaista!

HETKYN UUSI SÄHKÖINEN JULKAISU HETKYAJASSA.FI ON AVATTU!

Hetkin Tietosanomat 1982

HETKY-lehtemme jäi paperiversiona historiaan, mutta jatkaa vahvasti sähköisenä. Julkaisemme blogeja ja artikkeleita mielenkiintoisista ja ajan-kohtaisista aiheista. Tervetuloa lukemaan sekä kommentoimaan ja ottamaan kantaa! Ohessa voit lukea osia verkossa ilmestyneestä materiaalista. Etsimme myös kirjoittajia, joten jos olet kiinnostunut julkaisemaan IT-aiheisen artikkelin, ota yhteyttä os. hetky@ttlry.fi

SÄHKÖINEN VS. PAPERINEN LEHTI

PIRJO MYYRY

KÄDESSÄNI on Hetkin ensimmäinen lehti ja näytöllä edessäni Hetkin uusi sähköinen julkaisu. Hetky on nyt siirtynyt vihdoin sähköiseen lehteen. Näiden kahden julkaisun välillä onkin sitten melkein 30 vuotta. Hetkin siirtymisestä sähköiseen lehteen on puhuttu jo monen vuoden ajan. Viime keväänä kevätkokouksessa tehtiin

vihdoin päätös luopua paperisesta lehdestä. Mielipiteitä oli puolesta ja vastaan. Kevätkokoukseen osallistujat kuitenkin totesivat, että vain sähköisellä lehdellä on tulevaisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia nyky maailmassa.

Pohdin itsekkin asiaan ja ohessa ajatuksiani sähköiseen lehteen tuomista mahdollisuuksista.

Olen usein leikannut lehdistä mielenkiintoisia artikkeleita tarkoituksena palata tai lukea niitä myöhemmin. Kuinka monesti sitten olen palannut niihin? Aivan oikein, en kertaakaan. Lehtileikkeet ovat pyörineet epämääräisissä nupuissa lehtihyllyssäni, kunnes olen suutuspäissänä suursiivouksen yhteydessä heittänyt ne roskiin. Sähköisestä lehdestä löydän mieleeni jääneet artikkelit aina tarvittaessa ja vielä nopeasti.

Olen usein myös halunnut kertoa ystäväilleni lukemastani hyvästä jutusta, kommentoida asiaa tai jopa kysyä kirjoittajalta lisätietoa. Näiden tekeminen on hankalaa paperisen lehden kanssa, kun taas sähköisessä julkaisussa erittäin helppoa. Painan vain tykkää näppäintä ja Facebook tai LinkedIn ystäväni saavat siitä tiedon. Voin myös helposti laittaa artikkeliin kirjoittajalle kysymyksiä. Sähköisen julkaisun kommentteja nimittäin seurataan ja Hetky välittää ne tarpeen mukaan kirjoittajille. Näin voimme yhdessä tehdä Hetkin sähköisestä julkaisusta elävän ja mielenkiintoisen.

Lue Hetkin puheenjohtajan Pirjo Myyrän blogi kokonaisuudessaan os. www.Hetkyajassa.fi

YRITTÄJÄ

on terminä harhaanjohtava

Minulla oli mahdollisuus saada yrittäjyyden konkari **Risto Linturi** sekä **Mikko Setälä** kiinni – tai oikeammin sanottuna lankaan. Risto antoi haastattelunsa chattaillen Facebookissa ja Mikko taas palautteena LinkedIn:n kautta. SOME siis halussa näillä herroilla!

HARRI NIEMI

MIKÄ sitten on yrittäjä? - No kyllä se on "tekijä". Samaa mieltä ovat Duudsonitkin, toteaa Mikko Setälä. Ja pitäähän tuo paikkansa! Yrittäjä on pessimistinen lähtökohdaltaan, kun taas tekijä on se positiivinen henkilö, joka menee läpi byrokratian viidakon ja pää pystyssä!

Molemmat osallistuvat herrat ovat tavoistaan poiketen menneet "palkkatöihin". Risto rakentelee tietoyhteiskuntaa Soveltossa tittelillä muutosjohtaja, Mikko taas valmistelee Roviota pörssiin tittelillä Executive Vice President. Ymmärsin, että molempien komennukset ovat väliaikaisia ja täyttävät näissä yrityksissä ilmenneen tarpeen. Yrittäjyys on siis molemmille se elämän asia! Keskustelu tapahtui virtuaalisesti ja sen kulku oli seuraava:

YRITTÄJÄN OMINAISUUDET

Keskustelimme yrittäjän ominaisuuksista. Mikko kuittaili sen yrittäjyydestillä, <http://kissajohtaminen.com/2010/03/08/yrittajyydesti-kahdesa-minuutissa/>.

Testin viesti oli, että yrittäjän tärkein ominaisuus on olla vahvasti sinut itsensä kanssa. Etua on myös siitä, jos hän on sinut pankkinsa kanssa.

Risto pohti asiaa tyypilliseen, ristomaiseen tapaansa: - On vaikea kuvitella yrittäjää, joka ei olisi oma-aloitteinen. Yrittäjän tulisi myös olla kiinnostunut siitä, mitä muut tarvitsevat ja halukas olemaan hyödyksi. Empatia eli kyky kokea asiat muiden näkökulmasta auttaa. Yrittäjän tulee kuitenkin olla jämäkkä eikä hyötyä tai lisäarvoa voi ruveta tuottamaan muille niin, että omat resurssit vaarantuvat. Tulee siis orientoitua siten, että saa riittävän usein muille tuottamastaan hyödystä osan itselleen. Yrittäjän ei välttämättä tar-

vitse itse osata mitään erityistä. Minkä tahansa osaamisen voi ostaa. Tulee kuitenkin kyetä selvittämään osaamistarpeet ja osaamisvajheet. Rohkeutta yrittäjä tarvitsee, mutta ei niinkään riskinoton mielessä vaan kyetäkseen olemaan rehellinen itselleen ja toimimaan kaikissa tilanteissa niiden vaatimalla tavalla.

Yrityksen perustamiseen ei välttämättä tarvita loistavaa uutta liikeideaa.

YRITYKSEN PERUSTAMISEEN EI VÄLTÄMÄTTÄ TARVITA LOISTAVAA UUTTA LIIKEIDEEA.

MITKÄ OVAT HYVÄT LÄHTÖKOHDAT YRITTÄJYYDELLE? Ominaisuuksien lisäksi yrittäjä tarvitsee hyvät lähtökohdat toiminnalleen. Mikon testi otti kantaa jo tuohon pankin ja yrittäjyyden väliseen suhteeseen. Hän myös korosti yrittäjyydessä vahvaa kaipuuta itsenäisyyteen, "minä itte" -periaatetta. Minulle tuli mieleen, että onko perheiden ainoat lapset ihanteellisia yrittäjiä vai jääkö heiltä joitakin ominaisuuksia

puuttumaan. Mikko lisäsi, että tärkeä ominaisuus on olla rohkea ja hänellä täytyy olla halu muuttaa maailmaa, idea paremmasta tulevaisuudesta ja sitkeyttä tarvittaessa kokeillen päästä perille. Motivoinnista hän totesi, että suurimmalla osalla yrittäjiä on tarve rikastua, toisaalta tällä hetkellä on monia, joilla ainoa vaihtoehto on ns. pakkoyrittäjyys – eli kun ei saa töitä, on pakko aloittaa yrittäjyys.

Lue artikkelin loppuosa os. www.hetkyajassa.fi

Soveltion muutosjohtaja Risto Linturi toimii myös 3D-pikatulostuksen kouluttajana.

HYVÄ LIIKETOIMINTA-SUUNNITELMA AUTTAA SEKÄ ALOITTAVAA YRITTÄJÄÄ ETTÄ RAHOITTAJAA

TARU KELTANEN

ALOITTAVAN YRITYKSEN kannattaa paneutua huolella liiketoiminnan suunnitteluun. Liiketoimintasuunnitelma auttaa laittamaan tärkeysjärjestykseen asiat, jotka yritys haluaa tehdä ja joihin se tarvitsee ulkopuolista rahoitusta.

Kun suunnitelma on kerran laadittu, sitä ei kannata unohtaa ö-mappiin, vaan päivittää säännöllisesti. Samalla tarjoutuu hyvä tilaisuus pohtia liiketoimintaympäristön muutoksia, haasteita ja mahdollisuuksia. Myöskään rahoituksen hankkiminen ei yleensä ole kertaluonteinen juttu, sillä rahoitustarpeet muuttuvat yrityksen kasvun myötä.

MILLAISIA ODOTUKSIA RAHOITTAJALLA ON?

Yrityksen liikeidea tulisi tarkastella suunnitelmassa mahdollisimman monesta eri näkökulmasta: Millaista tuotetta tai palvelua yritys aikoo tarjota? Mitä uutta se on tuomassa markkinoille? Miten asiakas hyötyy tuotteesta tai palvelusta? Millainen on kilpailutilanne? Mitkä ovat liiketoiminnan riskit?

”Hyvän liiketoimintasuunnitelman perusteella rahoittaja voi arvioida yrityksen menestymismahdollisuuksia. Liikeidean vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet ja uhat pitää puntaroida realistisesti. Yrittäjän on vakuutettava rahoittajat siitä, että yrityksellä on edellytykset kannattavaan toimintaan”, sanoo apulaisaluejohtaja **Titta Mantila** Finnveran Helsingin-aluekonttorista.

Apulaisaluejohtaja Titta Mantila Finnveran Helsingin-aluekonttorista neuvoo puntaroimaan realistisesti liikeidean menestymismahdollisuudet.

Finnveralta aloittava yrittäjä voi saada esimerkiksi rahoitusta liiketoiminnan alkuun tai takauksen pankin myöntämälle luotolle. Finnveran osuus kokonaisrahoituksesta on yleensä noin 50 prosenttia. Jos yrittäjä on valmis laittamaan hankkeeseen omaa rahaa esimerkiksi 20-30 prosenttia kokonaistarpeesta, helpottaa se yleensä ulkopuolisen rahoituksen hankintaa.

SUUNNITELMA AUTTAA SANOMAAN TARVITTAESSA ”EI”

”Hyvin tehty liiketoimintasuunnitelma auttaa myös sanomaan ”ei” erilaisille houkutuksille, joita yrittäjän tielle tulee. Erityisen huolella on suunniteltava kansainvälistymishankkeet, joissa ulkopuolisen konsultin käyttö esimerkiksi markkinaselvityksissä on suositeltavaa. Asiantuntevia kansainvälistymispalveluja tarjoaa muun muassa Finnpro, jolla on vientikeskukset yli 40 maassa”, Mantila muistuttaa.

Finnvera tekee myös pääomasijoituksia aloitaviin yrityksiin, etenkin innovatiivisiin teknologiayhtiöihin. Tuotekehitykseen liittyvissä asioissa yrityksen kannattaa kääntyä Tekesin puoleen, mutta siinä vaiheessa, kun tuote tai palvelu alkaa olla valmis ja liiketoiminnan kassavirrat ovat jotenkin ennustettavissa, Finnveran vieraan pääoman rahoitus voi astua kuvaan mukaan. Finnveran sijoitussalkussa on tällä hetkellä yli 130 kohdeyritystä. Pääomasijoittajat tuovat yritykseen paitsi rahoitusta myös osaamista ja kontakteja, jotka voivat auttaa yritystä kasvamaan ja kansainvälistymään.

Lisätietoja Finnveran rahoituspalveluista ja sähköinen hakemuslomake: www.finnvera.fi.

Neuvontaa yrityksen perustamiseen ja liiketoimintasuunnitelman laatimiseen sekä lisätietoja erilaisista rahoitusmahdollisuuksista löytyy Yritys-Suomen verkkosivuilta osoitteesta: www.yrityssuomi.fi.

Finnvera tarjoaa rahoitusta yritystoiminnan alkuun, kasvuun ja kansainvälistymiseen sekä viennin riskeiltä suojautumiseen. Vahvistamme suomalaisten yritysten toimintaedellytyksiä ja kilpailukykyä tarjoamalla lainoja, takauksia, pääomasijoituksia ja vientitakuuta. Finnvera jakaa rahoitukseen sisältyvää riskiä muiden rahoittajien kanssa. Finnvera on valtion omistama erityisrahoittaja ja Suomen virallinen vientitakuulaitos Export Credit Agency (ECA).

NÄMÄ ARTIKKELIT KOKONAISUUDESSAAN JA PALJON MUUTA LUETTAVAA LÖYTYY SÄHKÖISESTÄ LEHDESTÄ!

YRITYSTEN SÄHKÖISTÄ ASIOINTIA KESKITETÄÄN YRITYS-SUOMI -VERKKOPALVELUUN KIRJOITTAJA TUULA OINONEN

Yritysten asioiminen julkisia yrityspalveluja tarjoavien toimijoiden kanssa helpottuu, kun sähköisiä palveluja keskitetään osoitteeseen yrityssuomi.fi. Tavoitteena on tarjota yrityksille suunnatut neuvonta-, tieto- ja asiointipalvelut aina, kun asiakas niitä tarvitsee.

AALTO START-UP CENTERISTÄ KASVUYRITTÄJÄKSI! KIRJOITTAJA HEIDI RINTALA

Osana Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulua toimiva Aalto Start-Up Center, aiemmin New Business Center, on toiminut jo vuodesta 1997. Nykyään hautomossa on noin 80 asiakasyritystä, jotka koostuvat tieto- ja teknologiapohjaisista sekä luovien alojen yrityksistä.

YRITTÄJYYS-VERKOSTO

Hetkin verkostojen saaristoon on tulossa uusi, yhteiskunnallista tarvetta täyttävä yrittäjyyteen erikoistuva verkosto. Verkoston tarkoitus on mm.:

- toimia vertaisverkostona yrittäjyydestä kiinnostuneille tai jo yrittäjinä toimiville,
- tarjota verkostossa oleville henkilöille ja yrityksille aktiivista osaamista, verkostoitumista, benchmarkkaus-mahdollisuutta sekä mahdollisesti myös mentorointia.

Verkoston perustamiskokous pidetään 19.4.2012

Mandatum Lifen pääkonttorissa.

Lue lisää os. www.hetky.fi/yritysjyys-verkosto

ICT LEADERS -VERKOSTO

Vuonna 2009 perustettu Tietohallintokerho – tietohallinnon ammattilaisten verkosto, on nyt ICT Leaders -verkosto. Nimenmuutos hyväksyttiin kerhon vuosikokouksessa 23.11.2011. ICT Leaders on Hetkin jäsenille avoin yhteisö. Toivotamme tervetulleiksi mukaan kaikki hyvästä tietohallintotavasta kiinnostuneet henkilöt ja yhteisöt!

Lue lisää os. www.hetky.fi/ict-leaders

Yrityshautomo tarjoaa asiakkailleen kattavan palvelukokonaisuuden, johon kuuluu räätälöityä yritysneuvontaa, koulutus- ja infotilaisuuksia yritystoiminnan eri osa-alueilta, verkostoitumistilaisuuksia ja seminaareja, laaja liiketoimintaosaajien verkosto sekä modernit toimitilat.

OSAAJILLE TYÖTÄ, OSAAJIA YRITYKSILLE KIRJOITTAJA JAANA RANTALAINEN

Tänä vuonna viisitoista vuotta täyttävä Expericon Oy on kokeneiden ICT-alan ammattilaisten vuokraamiseen erikoistunut palveluyritys. Yritys toimittaa asiakkailleen ICT-alan asiantuntijoita ja projektipääliköitä eri tyyppisiin ja pituisiin toimeksiantoihin asiakasyrityksen tarpeen mukaan. Palveluksessa on yli 40 oman asiantuntija-alueensa osaajaa.

AJASSA 2012 -SYYSSEMINAARI ICT MURROKSESSA!

Hetky järjestää ajankohtaisseminaarin 24.10 klo 13.00 alkaen Finlandia-talossa.

Teemana on ICT-toimintaympäristön monimuotoistuminen, puheenvuoroja mm. kuluttajistumisesta, virtuaalisoinnista, kestävästä kehityksestä sekä pohdinnan aiheena: Kannattaako taantumien aikana säästää vai investoida? Tule kuulemaan asiantuntijoiden mielenkiintoisia puheenvuoroja! Seuraa ilmoitteluumme Hetkin sähköisessä lehdessä www.hetkyajassa.fi sekä www.hetky.fi

 HETKY

Jäsenenä säästät esimerkiksi

	Jäsen	Ei jäsen
Jäsenmaksu	99 €	0 €
Tietokone-lehti	0 €	107 €
Tietoviikko	0 €	151 €
Seminaari	0 €	150 €
Koulutus	290 €	390 €
Kielikoulutus	275 €	338 €
Yhteensä	664 €	1136 €

Etusi 472 €

Tietotekniikan liitto – Sinun ja yli 15 000 muun IT-ammattilaisen oma verkosto. Liity, verkostoidu ja hyödynnä etusi! www.ttlry.fi

TTL:N JÄSENEDET VUONNA 2012 MUUN MUASSA

- Satoja maksuttomia seminaareja, koulutustilaisuuksia ja tietoisuuksia sekä tuntuvat alennukset TTL:n maksullisista koulutuksista.
- Alennuksia IT-koulutusyrityksiltä.
- Alennuksia ohjelmistoista ja palveluista. Ilmaista neuvontaa tietotekniikan lakiasioissa.
- Road Show -tapahtumat ympäri Suomen.
- Ammattilaisten teemayhdistykset ja yhteisöt.
- Rahanarvoisia lehtietuja.
- TTL:n ja Talentumin kirjoista -20 %.
- Alennuksia tutkimusjohtavista valmennuskokonaisuuksista (mm. Scope Manager, Innovation Manager, SPI Manager).
- Alennuksia matka- ja hotellipalveluista.
- Kielikoulutukset verkossa noin 20 % alennuksella!

HYÖDYNNÄ UUDET SEKÄ UUDISTUNEET ETUSI!

SATS SATS tarjoaa TTL:n jäsenille 16 % alennuksen kaikista normaali-hintaisista SATS jäsenyyksistä.

GLO HOTELS tarjoaa TTL:n jäsenille 5 % alennuksen päivän parhaasta hinnasta.

Scandic

SCANDIC tarjoaa TTL:n jäsenille 7 % alennuksen Scandicin Flex-hinnoista.

AAC GLOBAL tarjoaa TTL:n jäsenille seuraavat palvelut noin 20 % normaalihintoja edullisemmin.

TELL ME MORE -PALVELU
Verkon kautta tapahtuva kielikoulutus kuudella eri kielivaihtoehdolla.
ASIAANTUNTIJA ESIINTYY -KOULUTUS

Koulutus tarjoaa sinulle työkaluja, joiden avulla välität viestisi tehokkaasti myös englanniksi. Koulutus toteutetaan virtuaalisesti yksityisopetuksena.

MARKKINOINTI-INSTITUUTTI tarjoaa TTL:n jäsenille valikoidun talouden, johtamisen ja esimiestyön sekä markkinoinnin koulutuksia 20 % alennuksella.

SALCOM LEARNING CENTER tarjoaa TTL:n jäsenille 20 % alennuksen kaikista avoimien kurssien listahinnoista.

Sovelto

SOVELTO tarjoaa Office 2010 ja Windows 7 eKirjat TTL:n yhteisö- ja henkilöjäsenille erikoishintaan kampanja-aikana 1.3.–30.4.

SANOMA MAGAZINES tarjoaa TTL:n jäsenille jopa -50 % jäsenalennusta lehtitilauksista.

TALENTUM Tarjoaa TTL:n jäsenille 20 % alennuksen kirjoista.

ZIPIPOP tarjoaa TTL:n jäsenille mahdollisuuden saada 10 % alennuksen "Sosiaalisen median ja viestinnän työpaja pienyrittäjille" -koulutuksen kokonaishinnasta

Lue lisää ja katso muita jäsenetuja
www.ttlry.fi/jasenedut